

4801 3. Beh. af Forsl. t. Finanslov f. Finansåret fra 1. April 1873 til 31. Marts 1874. 4802

Seriers Valgfredsde ville de Mænd, der da stænte efter dette Program, blive flere og flere, og de ville igjennem deres Repræsentanter, igjennem os eller igjennem Nogle, der ere endnu bedre og dygtigere end vi, føre deres og vor Rænte til Seir. Om det til sine Tider stopper op en Måned eller to, har ikke meget at sige, naar det blot ellers gaar frem, men naar Statskæbet, fordi det har en dobbelt Skrue, en til hver Ende, gaar istaa, og man, naar man saa vil arbejde for at faae det i Gang, angribes for Stundesløshed, fordi man ikke vil vedblive at tøve, saa tror jeg, at Behovet er i høieste Grad uberettiget. Smidkerthid er jeg enig med det ærede Medlem i Sæt: han staar friere end visse Andre her i Salen; thi det ærede Medlem traal sig tilbage fra Adressen og han har derfor Ret til at sige, at hans Stilling nu er friere, og at de, der have stemt for Adressen, synes han er mere forpligtede til at stille sig anderledes her. Jeg skal villig indrømme, at naar man har erkjendt med sin Stemme over Adressen, at det konstitutionelle Monarkis Krav er, at Regjeringen er i Overensstemmelse med det fra den almindelige Valgret udgaaede Thing, og man saa faar til Svar, at det er en Misshændelse af den ved Grundloven givne forfatningsmæssige Ordning, har man efter min Opfattelse en ikke meget sin politisk Følelse, naar man ikke kan føle, at det er Noget, man ikke kan tage indtød uden at tage Repressalier, thi enten er det Første ubesindigt, eller det Sidste er om ikke en tilfugtet, dog en virkelig politisk Fornærmelse. Skal man, naar man har aflagt sin Ed paa Grundloven, lade sig sige, at man misshænder den derved givne forfatningsmæssige Ordning og ikke alene tage det paa sig, men endog sige: Vi tage det med Tak og give det Ministerium, der siger det: 23 Miljõner til Bedeslag for denne Fornærmelse. Som sagt, det ærede Medlems Betragtninger kan jeg, uden Hensyn til deres Værdi vel forstaa, men hvorledes jeg skal komme til at forstaa de ærede Medlemmer for Svendborg Amts 2den Valgfreds (S. Jensen), Ringkjøbing Amts 3die Valgfreds (S. Maden), Viborg Amts 5te Valgfreds (Thorup) og Maribo Amts 3die Valgfreds (Chr. Pedersen), vil jeg studere lidt nærmere paa. Deres egne Antydninger have ialtsald ikke gjort det klart. Sæt er mig klart, at det her er aldeles ikke om enkelte Personer at gjøre, ikke om den eller hin folget Folkets Sag, thi der er en saadan Meisning hos Folket, saadanne Fremskridt haade i Dplysning og Fædrelandsfærlighed, at dets Sag lader sig ikke afvise ved en Debat eller

ved en Afstemning her, hvorledes den end falder ud. Det er min Tro, min fulde Overbevisning — og saa kan man sige den Overtro, om man vil, den skal nok vise sig sand. Hvad nu angaar den høitagtede Regjerings Stilling, har jeg ikke Meget at sige derom, thi efter den ærede Konseilspræsidents Uttring, kan Ministeriet ikke sige os Noget som helst om, hvorledes den vil stille sig endog saa med Hensyn til Finansloven, hvis den fik den, eller med Hensyn til Stillingen, naar den ikke fik den, og hvad den ærede Finansminister sagde i Formiddags, var ganske vist, som det er sagt, theoretisk smukt, men man har dog hørt det Meste deraf før, og det Allermeste deraf kunde man endog læse sig til endog saa for nylig i et Dagblad, og i hvad der for Øvrigt var tilføjet vedrørende Stillingen mellem Regjeringen og Folkethinget, foreligger der intet Dplysende og intet Saadant, som jeg for mit Vedkommende behøver at besvare. Regjeringen har i den Henseende ikke givet Bidrag til i det Hele at klare Stillingen. Der er kun med Hensyn til nogle Bemærkninger, der ere faldne mellem den ærede Kultusminister og flere Medlemmer, et Par Ord, jeg vil sige. Den ærede Minister, yttrede, at den Politikk, der er bleven fulgt, da han var ledende Medlem i Ministeriet før sidste Krig, billigedes i meget høi Grad af Folket. Jeg siger, at det var meget vanskeligt for Folket at billige denne Politikk, thi snart var den helstatlig og snart eiderdansk, snart skandinaviske og snart antiskandinaviske, saa at jeg paaftaar, at Folket ikke har billiget denne Politikk. Kun til en vis bestemt given Tid, da man reiste Skandinavismens og Eiderdanskhedens Jane i visse bestemte Hovedtræk, fandt disse Hovedtanker en bestemt Tilslutning, men den Politikk, der førtes fra 1854 til 1864, har det danske Folk ikke billiget. Dernæst er der en anden Betragtning, som paatrænger sig mig, og det er i Anledning af den Uttring, at enhver dansk Mand vilde have ønsket, at 18de Novemberforfatningen var bleven den eneste Forfatning for Kongeriet og Slesvig. Det forstaa jeg ikke. Naar Slesvigerne ønskede, som de havde forlangt, Danmark's Niges Grundlov udvidet til Slesvig, og naar vi ønskede, at beholde 5te Sunigrundloven, skulde vi da ønske, at ombytte 5te Sunigrundloven, med Novemberforfatningen, fordi et lille national-liberal Parti i Landet vilde det. Jeg paaftaar, at Meriallet i det danske Folk paa ingen Maade kunde ønske den Forfatningsforandring, som man saaledes ved Hjælp af Slesvigs Naavn vilde søge gennemført. Forholdenes ulykkelige Udsvikling, forhindrede jo